

Het Verhaal van Woerden

Verhaal 30 – Kunstenaars in Woerden

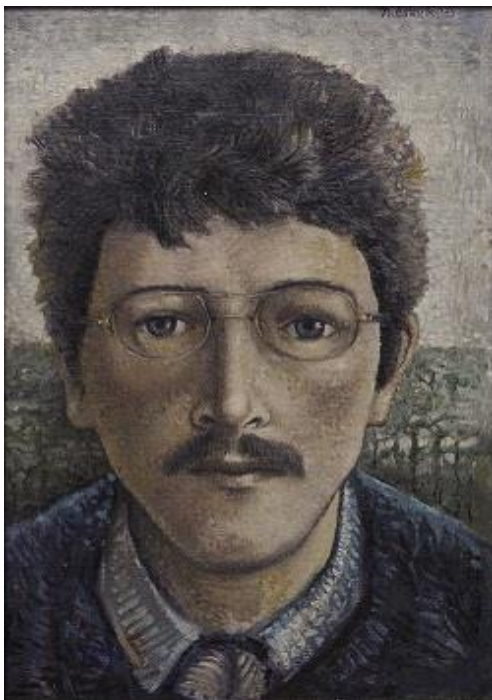
Nico van Esterik (1951)

door Frans Lander

Inleiding

Nico van Esterik is geboren en getogen in Woerden en er altijd blijven wonen. Hij is een uitzonderlijke figuur in de kunstwereld van de Woerden en één van de weinige *magisch realisten* in de omgeving. Hij scheidt als het ware een geheel eigen fantasierijke wereld waarin allerlei bestaande en verzonden elementen zijn te herkennen. Daarbij laat hij zich ook inspireren door oude meesters uit de Middeleeuwen, zoals *Pieter Breugel*, maar ook door moderne magisch realisten als de schilder *Pyke Koch* uit Utrecht. De laatste jaren schildert hij gewoon *figuratief* en verdwijnt het magisch realisme uit zijn werk.

Levensloop

Zelfportret (1983)

Nico van Esterik is geboren in 1951 en afkomstig uit een gezin van vijf kinderen. Al heel jong blijkt zijn belangstelling voor tekenen en schilderen. Hij besteedt daar veel tijd aan. Zijn slaapkamer is tevens zijn atelier en staat vol met teken- en schildersmateriaal. Zodra hij maar kan tekent en schildert hij, zelfs 's nachts.

Ook is hij geïnteresseerd in kunstgeschiedenis. Hij leest daarover veel boeken en bezoekt, samen met zijn broers, allerlei tentoonstellingen. Nico blijkt veel talent te bezitten, zelfs zoveel dat hij, nauwelijks vijftien jaar oud, mag exposeren in het toenmalige Woerdense *Gemeente Museum*, zonder dat hij enige opleiding heeft gehad. Dat is heel bijzonder. Na het voorgezet onderwijs gaat hij studeren aan de *Academie voor Beeldende*

Kunst Artibus in Utrecht. Hij volgt daar de studie grafische en monumentale vormgeving. Het is een tamelijk traditionele opleiding. Nico ontwikkelt er zijn grote kennis en vakmanschap met een duidelijke voorliefde voor oude technieken. Hij heeft bijzondere belangstelling voor de technieken van oude schilders uit de Middeleeuwen en de vroege Renaissance. Daarom gebruikt hij, zoals de schilders uit die tijd, ook zogenaamde *tempera-technieken*. Het gaat daarbij om een mengsel van eigeel, water, olie en kleurstoffen (pigmenten). Je schildert dan niet op doek maar op houten panelen.

Pensées – (Bron: Jan Uytenbroek)

In 1976 trouwt Nico met *Simone Sluis*. Uit dit huwelijk wordt zoon *Ruben* geboren, die zich later zal ontwikkelen tot een bekende kunstenaar in lichtkunst en ruimtelijke projecties. De periode van de zwangerschap en de eerste maanden na de geboorte van zijn zoon, zijn voor Nico een moeilijke en verwarrende tijd. De schilderkunst is dan zijn grote houvast. Daarin kan hij zijn emoties en verwarring kwijt.

Tevens ontwikkelt hij een meer eigen stijl die aansluit bij het werk van de zogeheten magisch realisten. Nico krijgt al snel waardering voor zijn werk. Dat blijkt onder meer uit verschillende tentoonstellingen in Nederland en het buitenland. Ook wordt hij het jongste lid van het *Sint Lucas Gilde* in Amsterdam, een vooraanstaande kunstenaarsvereniging.

Zijn werk

Nico van Esterik is een schilder met een geheel eigen stijl en daardoor zeer herkenbaar. Dit geldt vooral voor het werk uit de eerste periode van zijn carrière. Hij vindt dan aansluiting bij het zogenaamde magisch realisme. Schilders in verschillende landen ontwikkelen na de Eerste Wereldoorlog deze stijl die wegvlocht uit de dagelijkse werkelijkheid en inspiratie vindt in de wereld van de droom, van waanbeelden, van het magische. De term wordt in 1925 voor het eerst gebruikt in Duitsland.

Kunstenaars scheppen als het ware hun eigen werkelijkheid vol fantasie en magie. We spreken daarom ook wel van het *fantastisch realisme*. Tegelijk kenmerkt de stroming zich door groot vakmanschap. De afbeeldingen zijn vaak uiterst gedetailleerd en bijna een fotografische weergave. Dat maakt de schilderijen soms ook bevreemdend en beangstigend. Niet alleen in de schilderkunst maar ook in de literatuur vinden we dit magisch realisme. Een bekend voorbeeld daarvan is het boek *De kelner en de levenden* van *Simon Vestdijk*. Ook nu nog wordt nog veel in deze stijl geschilderd en er is steeds veel belangstelling voor deze bijzondere stroming in de schilderkunst.

Zonder titel – Stedsmuseum Woerden – (Foto: Frans Lander)

Nico laat zich vooral inspireren door schilders uit de late Middeleeuwen en Renaissance, zoals Vlaamse schilder Pieter Breugel. Maar hij kent ook het werk van tijdgenoten die in deze stijl schilderen, zoals Pyke Koch uit Utrecht (1901-1991) en *Carel Willink* (1900-1983). Nico's doeken zijn niet beangstigend. Ze zitten weliswaar vol magische elementen, maar ze zijn eerder sprookjesachtig dan vervreemdend. De stroming is overigens ook verwant met het *surrealisme*, dat eveneens een onwerkelijke wereld schept, met als bekendste vertegenwoordiger de Spaanse schilder *Salvador Dali*.

Het bekendste doek van Nico van Esterik uit de periode na de geboorte van zijn zoon Ruben is *De Negerkoning*. Een opvallend groot doek, waarin ongelooflijk veel tegelijkertijd gebeurt. Het lijkt soms wel een zoekplaatje. Telkens ontdek je weer nieuwe, vreemde en magische elementen.

Nico schildert daarna veel landschappen en portretten die een magische en mystieke sfeer ademen. Hij maakt ook heel mooie, fijn en nauwkeurig geschilderde parkachtige landschappen, droomkastelen en fonteinen met titels als *Dualisme* en *Man bij de Slangenmuur*. Nico is van vele markten thuis. Hij werkt niet alleen met olieverf, maar maakt ook aquarellen, gouaches, potlood- en pentekeningen en zelfs litho's en etsen. Een veelzijdig kunstenaar dus. De laatste jaren is zijn werk geheel figuratief en

Esther in cirkel – Stadsmuseum Woerden – (Foto: Frans Lander)

geïnspireerd door de natuur en mensen uit zijn omgeving. Hij heeft (inter)nationaal redelijk veel succes met exposities in Gouda, Rotterdam, Parijs, Argentat (Frankrijk) en New York. *Stadsmuseum Woerden* bezit verschillende schilderijen van Nico van Esterik. In het gemeentehuis van Woerden hangen ook enkele werken. In 2014-2015 is er in Stadsmuseum Woerden een expositie over zijn werk en dat van zijn zoon Ruben die lichtkunstenaar is.

Rechten

Het geheel of gedeeltelijk overnemen van de tekst is toegestaan onder vermelding van "Tekst: Frans Lander, bron: Het Verhaal van Woerden". Het overnemen van beelden is toegestaan voor educatieve doeleinden onder vermelding van "Bron: Het Verhaal van Woerden", en verder met uitdrukkelijke toestemming van Stadsmuseum Woerden. Ondanks onze uitgebreide research kan het voorkomen dat niet alle rechthebbenden van een gebruikte afbeelding zijn benaderd. Bent u rechthebbende? Neem dan zo snel mogelijk contact op met Stadsmuseum Woerden.

Het *Zelfportret* is eigendom van de *Stichting Vrienden van Stadsmuseum Woerden* en uitgeleend aan Stadsmuseum Woerden. Het werk *Esther in cirkel* en *Zonder titel* zijn eigendom van Stadsmuseum Woerden en hangen in het gemeentehuis te Woerden.